[1:

דקתני ואיני יודע איזה מכם שמע מינה:

(ד) וקא עברי או על לאו דהקפה. דתגלחת אינו לצורך ויש בה משום

לא תקיפום: אמר שמואל באשה וקטן. כגון שהיו שני מירים הללו

שתי נשים או שני קטנים דלא מיחייבי אהקפה: אמאי. מגלח

ארבע תגלחיות והא קא עבר בתרתי תגלחיות קמייתא משום לאו

כודלה משחית הת פחת (ה) זקן" שכן

מגלח [כל] שערו ואאידך מינייהו

קעבר משום הקפה: והא קא עביד

השחתה גרסיי: א"ל רב אדא בר

אהבה לרב הונא לדידך. דאמרת

דהמקיף את הקטן חייב בוקטנים

דאיתנהו מגולחיו כל הראש כדאורחייהו

דאינשי דקמגלחי להו כדי להברותן

לאחר החולי מאן קמגלח להו:

אמר ליה חובה. כך שמה דחשתו

דרב הונא דקסבר רב הונא דאשה

לא מיפקדא אלאו דהקפת הראש

אראש אחרים כלל: אמר ליה רב

אדא דו מיקברינהו לבניה. דלדידך

דאמרת המקיף את הקטן חייב כי

מקפת ליה אשה נמי חייבת אבל

לדידי אפילו גדול המקיף את הקטן

פטור והוא הדין נמי לאשה וכן

בגדול המקיף את הגדול חייב והוא

הדין לחשה: מכדי תרוייהו סבירת

להו דהקפת כל הראש שמה הקפה.

והא הוה להו הקפת כל הראש

לבניו דרב הונה: במחי פליגי.

כלומר מאי איכא בינייהו דמאן

דאסר בגדול הואמאי שרי באשה:

והני נשי הואיל וליתנהו בהשחתה.

דלית להו זקן ליתנהו בהקפה כלל

שאפילו אשה המקפת את הגדול

פטורה: רב אדא בר אהבה סבר

כי אמר רחמנא לא מקיפו אחד הניקף

ואחד המקיף במשמע. ולהא מילתא

איתקש ניקף למקיף דכל היכא

דניקף חייב מקיף נמי חייב לא שנא

איש ולא שנא אשה: והאי קטן

הואיל והוא גופיה לא מיחייב. משום

יכול

אמר

ד א מיי' פ"ט מהלכות נזירות הלכה טו: ה ב מיי פי"ב מהלכות ע"ז הלכה א סמג לאוין לא טוש"ע י"ד סימן קפא סעיף ב: סעיף ב: ד ג מיי' פ"י מהלכות

נזירות הלכה ט: ז ד מיי׳ פי״ב מהלכות ע"ו הלכה א סמג שם טוש"ע י"ד סי קפא סעיף ה [וברב אלפס מכות פ"ג טוש"ע שם סעיף ז: ור מיי' שם הלי ז טוש"ע נו מיי שם סעיף יבן: [ז מיי שם הלי ג ה

:נוש"ע שם סעיף ון

מוסף רש"י

----ן ראשו מה תלמוד לומר. במצורע כחיב יגלח את כל שערו, הרי ראשו בכלל, למה לי דכמיב כאשו וירחוח ה.).

פי' הרא"ש דיקא נמי דקתני ואיני יודע דמשמע שלא ידע מעולם מדלא קתני ושכחתי איזה מכם טמא אלמא שמרחוק היה (נטמא): באשה שאינה באיסור הקפת ראש. כדאמר בסמוך כל שאינו בהשחתה אינו בהקפה וקטן שהוא מופלא סמוך לאיש: המקיף את הקטן חייב דכתיב לא תקיפו פאת ואף פאת קטן בכלל: ודידך מאן מגלח להו. שהיו רגילין שלא לשייר פאות כשהיו לשייר פאות כשהיו מגלחים ראש הקטנים: א״ל חובה. כך שם אשת רב הונא וס״ל דוקא איש המקיף את הקטן חייב ולא אשה כדמפרש טעמא שתקבור את בניה שאינה יראת העונש על שהיא מקפת אותם: הוי כשגגה . שיוצאת מלפני השליט שיובאת כולפני השליט וקברה בניה אע״פ שלא קלל אותה: מכדי תרוייהו סברי הקפת כל הראש שמה הקפה. רב הונא דאמר חובה מגלח להו אבל איש לא. וכן רב אדא דאמר תקברינהו לבנה: במאי קמיפלגי דרב אדא סבר דאיש המקיף קטן פטור מדקאמר ודידך מאן מגלח להו מכלל דלדידיה אפי׳ איש יכול להקיף את הקטן באיזה סברא נחלקו: הואיל וליתנהו בהשחתה ליתנהו בהקפה. פיי באיסור הקפה כלל ואף להקיף הקטן מותרות. וכן אם הקיפה את הגדול פטורה: ורב אדא סבר. נהי דליתנהו בהקפת ראשן בהקפת ראש אחר איתנהו: בהקפורו אש אחד איזבוח: אחד המקיף ואחד הניקף במשמע דלא תקיפו: והאי . קטן וכו׳ והאי דקאמר רב קטן זכר ההאי דקאמו דב אדא חובה תקברינהו לבנה לדבריו דרב הונא קאמר לדידך דלית לך דכי ניקף פטור מקיף נמי פטור דקאמ' המקיף את הקטן חייב. גם חובה יש לירא חייב. גם חובה יש לירא מעונש דאין חילוק בין איש מקיף קטן לאשה מקפת: דתניא ראשו מה ת"ל. גבי מצורע כתיב וגילח את כל שערו את

דקתני ואיני יודע. דמשמע ° שלא נודע לו מעולם משום דלא הוה בהסי מדלא קתני שכחתי: והא קא עביד הקפה. א][בראש] השחתת הקפה?: [באשה]. בראש האשה שאינה אסורה בהקפה דדרשינן בסמוך כל שאינו בהשחתה אינו בהחפה:

והא קא עביד השחתת זקן. דנספק תגלחת מצורע מגלח זקנו בתער וקעבר בהשחתת זקן ובהקפת ראש מספק:

המקיף את הקטן חייב. דכי כתיב רחמנא לא תקיפו פאת אף אפאות דקטן אזהר:

ודידך מאן מגלח להון. שכאה בנים הטנים מגולחים ראשיהם עם פאותיהם: א"ל חובה. אשתו היתה ורב הונא לטעמיה דאמר בסמוך הנשים מותרות להקיף דכיון דאינן באיסור דניקף ליתנהו נמי באיסור דמקיף: חובה תקברינהו לבניה. דאיסורא קא עבדא: כולהו שני כו׳. כשגגה שיונאת מלפני השליט: מכדי תרוייהו סבירא להו הקפת כל הראש שמה הקפה. כנ הונא דאמר חובה מגלחה להו אבל

האיש היה עובר אע"פ שמגלח כל ראשם וכן רב אדא דאמר חובה מקברינהו לבניה חובה נענשה: במאר פליגי. מאי טעמייהו: והני נשי הואיל וליתנהו בהשחתה ליתנהו בהקפה. בין להיות נקפות בין להקיף אחרים ואפילו לגדול מותרות: דרב אדא בר

אהבה סבר אחד המקיף ואחד הניקף במשמע. פשטיה [דקרא] ודאי לניקף אזהר רחמנא דהא פאת ראשכם כתיב דהיינו הניקף ומיהו מדקאמר לא תקיפו ולא כתיב לא תוקפו הוסב הלאו גם על המקיף כדי להקיש מקיף לניקף כלומר כל היכא דניקף בר חיובא הוא כל מקיף

נמי בר חיובא הוא וההוא קטן הואיל וגופיה לאו בר עונשין הוא ולא דלאו בר עונשין הוא דמקיף ליה נמי לא מחייב ואפילו איש: מיחייב מקיף ליה נמי לא מיחייב ואפי׳ איש שרי לאקופי לקטן ואין

מגלחין ומביאין: ואמאי דילמא לאו ממאין אינון וקעביד הקפה אמר שמואל באשה וקטן ולוקמא בגדול יוהקפת כל הראש לא שמה הקפה מדלא מוקים לה הכי שמע מינה קסבר שמואל יהקפת כל הראש שמה הספה מר זומרא מתני לה להא שמעתא דשמואל אסיפא ינזיר שהיה ממא בספק ומוחלט בספק אוכל בקדשים לאחר ששים יום ומגלח ד' תגלחות 🕫 והא קעביד הקפה אמר שמואל יבאשה וקטן אמר רב הונא יהמקיף את הקטן הרי הוא חייב א"ל רב אדא בר אהבה לרב הונא (9) ודידך מאן מגלח להון אמר ליה חובה מתקברינון חובה לבניה כולהו שני דרב אדא בר אהבה לא אקיים ליה זרעא לרב הוגא מכדי תרוייהו סבירא 🌣 הקפת כל הראש שמה הקפה במאי קמיפלגי רב הונא סבר ילא תקיפו פאת ראשכם ולא תשחית [את] פאת זקנך מיכל שיש לו השחתה יש לו הקפה והני נשי הואיל יוליתנהו בהשחתה יליתנהו נמי בהקפה ורב אדא בר אהבה סבר אחד המקיף ואחד הניקף במשמע ואיתקש מקיף לניקף כל היכא דניקף מיחייב מקיף נמי מיחייב והאי קטן הואיל והוא גופיה לאו בר עונשין הוא דמיחייב מקיף נמי לא מיחייב לימא הקפת כל הראש תנאי היא ידתנו רבנן יראשו מה תלמוד לומר לא תקיפו פאת ראשכם לפי שנאמר

לעיל מא. לקמן נח.],לעיל נה: לקמן נט:, ג) ב"ק פ., ד) קדושין לה:, כ) לעיל מא. יבמות ה., ו) [ויקרא יט], ו) [שס], ה) [נ"ל אי נמין, ט) [עי מוס׳ שבועות ג. ד״ה ועל הוקון,

תורה אור השלם לא תַקְפוּ פְּאַת ראשְׁכֶם וְלֹא תַשְׁחִית אַת פַאַת זַקְנַך: ויקרא יט כז בּיוֹם הַשְּׁבִּיעִי 2. וְהָיָה בִּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יְגַלַח אֶת כָּל שְׂעֶרוֹ אֶת ראשוֹ וְאֶת זְקְנוֹ וְאֵת גַּבּת עִינְיוֹ וְאֶת כָּל שְׁעְרוֹ יַגַלַחַ וְכָבָּס אֶת בְּגָדִיוּ וְרָחַץ אֶת בְּשֶׂרוֹ בַּפַּיִם וְטְהֵר: ויקרא יד ט

נוסחת הריב"ן אז מספה על: בז משום לאו שחתה דלא כו' פאת זקנך

שכן מגלח בו שערו ואאידך: גן חייב גבי בני דידך דאיתנהו מגלחין את הראש להינוט מגנוין מת הינה: כד אורחייהו: ד] חובה: ה] מאי טעמא שרי:

הגהות הב"ח

(מ) גם' ד' תגלחות אמאי והא קעביד: (ב) שם לדידך מאן מגלח: (ג) שם תרוייהו סבירא להו הקפת: (ד) רש"י מעל"ד ד"ה דיקא וכו' ידע הס"ד ואח"כ מ"ה וקעביד הקפה ועבר על לאו דהקפה: (ה) ד"ה אמאי וכו' פאת זקנך שכן:

גליון הש"ם

תום' ד"ה דקתני כו' שלא נודע לו מעולם. עי' יבמות כג ע"ב ובחידושי

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] תוד"ה והא קא עביד הקפה בזקן השחתה הקפה בראש כל"ל א"מ: ב] ד"ח לפי שנאמר וכו׳ בכל קים לן דדחי אלא קמ"ל דהקפת כל הראש שמה הקפה כצ"ל א"מ ויעוש"ה:

הנהות התומפות 1. ל"ל ביניהם. 2. ל"ל בזקן

באשה שאינה אסורה כו׳ כצ"ל. 3. תיבת כל נמחק. לביית. 3. מיצח למדרש נמחק. 4. חיבת למדרש נמחק. 5. חיבת נמי נמחק. 6. ג"ל ה״ה. 7. ל״ל פאת ראשכם.

לתמום מנא ליה להש"ס דרב אדא בר אהבה סבר מותר לגדול להקיף את הקטן דמשמע ליה מדקאמר ליה לרב הונא ודידך מאן מקיף להו דמשמע לדידי אפי׳ גדול מקיף לקטן אבל לדידך מאן מקיף להון והאי דלטייה היינו לפי סברתו דרב הונא דאסר לגדול להקיף לקטן ואמר ליה כיון דאסרת לגדול להקיף לקטן גם האשה אסורה להקיף לקטן דלא ס״ל למדרש* לרב אדא לדרוש כל שישנו בהשחתה ישנו בהקפה לפטור אשה המקפת אחרים ואע"ג דבקידושין בפ' קמא (דף לה:) דרשינן הכי כל שישנו בהשחתה ישנו בהקפה כו' לפטור נשים הניקפות בההיא דרשה מודה רב אדא משום דפשטיה דקרא איירי בניקף אבל מה שדורש רב הוגא נמי לא תקיפו אמקיף מלישנא דלא תקיפו ומקישו להשחתת זקן לפטור האשה המקפת אפי׳ לגדול בהא ודאי פליג רב אדא דלית לן להקיש הקפה להשחתה אלא במאי דאיירי פשטיה דקרא כגון בניקף והשתא פליגי בתרתי רב הונא סבר דאשה שריא להקיף בין גדול בין קטן הואיל ואינה בהשחתה אינה בהקפה בין להיות בהקפה דאיירי ביה פשטיה דקרא בין להקיף אחרים ורב אדא סבר דודאי אשה פטורה מלהיות ניקפת מהקישא דהשחתה דאיירי ביה פשטיה דקרא אבל מלישנא דלא תקיפו דדרשינן מיניה לחייב גם המקיף גם האשה חייבת בהחוא ולא נפטרה מהקישא דהשחתה כיון דלא איירי ביה פשטיה דקרא ועוברת בלאו אם הקיפה לגדול ופליגי נמי בקטן דרב הונא סבר גדול המקיף את הקטן חייב ולא מסתברא ליה לרב הונא למידרש דמשום דאפקיה קרא בהך לישנא דלא תקיפו דמשמע אמקיף ואניקף למימר דהיכא דניקף לאו בר חיובא מקיף נמי פטור דהיינו למיגמר מגברא על גברא לא משמע ליה ורב [אדא] סבר דלהכי אפקיה קרא בהך לישנא למימר היכא דניקף לאו בר מהי פסור דהיים במיצמת מגבנת על גבנת כח ושנוע כיה דרב [מזמן ספר דמה מקרה פקר מקר ביקר לבדול דסוגיא דהש״ס כווחיה חיובא מקיף נמי פטור הילכך גדול המקיף לקטן פטור ונראה דקיי״ל כרב הונא דאשה שריא להקיף קטן וה״ה לגדול דסוגיא דהש״ס כווחיה בפרק קמא דבבא מליעא (דף י:) דקאמר ₪ מאי בינייהו איש דאמר לאשה אקיפי לי קטן וקאמר דהשליח דהיינו האשה לאו בת חיובא היא אלמא דאשה מוחרם להקיף לקטן כרב הונא ומדנקט נמי™ אשה ולא איש משמע נמי דאיש המקיף לקטן חייב והיינו נמי כרב הונא והוה מלי למימר התם שהאיש אמר לאשה אקיפי לי גדול כיון דסוגיא אולא כרב הונא אלא הגדול לא יאבה שמוע לה שחקיפנו כי הוא יחחייב אבל קטן לאו בר מחאה הוא ולאו בר עונשין הוא וא"מ ולרב אדא דמקיש מקיף לניקף וה"ה® דנקיש ניקף למקיף ונימא כל היכא דמקיף לאו בר חיובא ניקף נמי פטור ויהיה מותר להיות ניקף מן העובד כוכבים וי"ל לרב אדא מקיף לניקף מקשינן משום דעיקר חיובא דקרא אניקף כחיב לא מקיפו פאת? דהיינו פאת דניקף למימר היכא דניקף בר חיובא גם המקיף חייב ואי הניקף לאו בר חיובא הוא המקיף פטור אבל כשהניקף בר חיובא אף אם אין המקיף בר חיובא אסור דקרא אמי לאקושי מקיף דמשתמע מלישנא דלא מקיפו אניקף דמשמע מגופיה דפשטיה דקרא אבל אין סברא להקיש גופיה דקרא דהיינו הניקף למקיף דלא משחמע אלא מלישנא בעלמא לא תקיפו ולא מגופיה דקרא וחדע לקרם מגב מין סבוח נסקים בופיה לקרם להיים המקף לוח ותחתות מוח ותישוח בעולות לם מקיפו ללם מת מינה כדפריטית ולה ב מורע אמאי דחי לאו דהקפה והא אפשר לקיים שחיהם שיקיפהו קטן ואשה ועובד כוכבים אלא שמע מינה כדפריטית ואיית ולרב הוגא דלא מקיש מקיף לניקף ואע"ג דניקף לאו בר חיובא הוא מיחייב מקיף אם כן המקיף את העובד כוכבים לחייב כמו המקיף לקטן ודוחק לחלק משום דקטן אתי לכלל חיוב דהשתא מיהא לאו בר חיובא הוא וטעמא דרב הוגא לא חלי בהכי אלא משום דלא מקיש לניקף ונראה להר"ף דיש לומר הואיל וכתיב פאת ראשכם אישראל קאי קרא ולא אעובד כוכבים ול"ע במקיף את המשה אי מחייב כמו בקטן לרב הוגאש: לא בשאחר לא תקיפו יכול אף מצורע כן תלמוד לומר ראשו. קא סלקא דעתך השמא דמן הדין לא איצטריך קרא למדחי לא תעשה דהקפה דאף לאו השום בכל קים לן בן דהקפת כל הראש שמה המפה:

ציניו ואת כל שערו יגלח. והשתא דריש לראשו דמיותר דבכלל כל שערו הוא ולקמן דריש זקנו. וגבות עיניו דריש 🗘 פי׳ היה מביא לכלל ופרט וכלל לרבות כל כנוס שער ונראה: